



ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ก ๓ ๕๙๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น  
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง การเตรียมคนไทยเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ภายใต้นโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา  
ท้องถิ่น (School Based Management for Local Development : SBMLD) เพิ่มเติม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ว ๓๔๕๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมแนวทางการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี  
สถานศึกษา (โรงเรียน/วิทยาลัย) ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนาการจัด  
การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒  
และให้จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณโดยในแนวทางการขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้เน้นให้  
มีการส่งเสริมคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ ความละเอียดรอบคอบแล้วนั้น

เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ กรมส่งเสริมการปกครอง  
ท้องถิ่นขอแจ้งแนวทางการเตรียมคนไทยเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ภายใต้นโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน  
ในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management for Local Development : SBMLD) เพิ่มเติม ดังนี้

๑. ในการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ขอให้โรงเรียนเน้นคุณธรรม ๕ ประการ  
ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำตัวอย่าง  
โครงการ/กิจกรรมแนวทางการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ตามแนวทางคุณธรรม ๕ ประการ เพื่อเป็นตัวอย่าง  
ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนโครงการของโรงเรียนมาด้วยแล้ว รายละเอียด  
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
เรียนธรรมศึกษาและสอบธรรมสนามหลวง ซึ่งสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงได้มีการจัดสอบธรรมสนามหลวง  
ประจำปีทุกปี เพื่อให้นักเรียน นักธรรม และธรรมศึกษาเข้าสอบวัดความรู้การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม  
ตามหลักสูตรของคณะสงฆ์พร้อมกันทั่วประเทศ ทั้งนี้ หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อบริหารจัดการโครงการ  
ดังกล่าว โรงเรียนสามารถจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้นโยบายการบริหารโดยใช้  
โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School Based Management for Local Development : SBMLD) ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐๒-๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๕๓๑๔ โทรสาร ต่อ ๑๒๘

ฝ่ายประสานงาน : นางสาวภาวิตา ทรงไชยธราเวช ๐๙๒-๕๖๙๙-๖๑๕

**ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมแนวทางการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑**  
**ด้วยคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ**  
**ภายใต้นโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น**  
**(School Based Management for Local Development : SBMLD)**

๑. โรงเรียนธรรมศึกษา โดยส่งเสริมให้นักเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียนธรรมศึกษา และสอบธรรมสนามหลวง ซึ่งสำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงได้มีการจัดสอบธรรมสนามหลวงประจำปี เพื่อให้ นักเรียน นักธรรม และธรรมศึกษาเข้าสอบวัดความรู้การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมตามหลักสูตรของคณะสงฆ์พร้อมกันทั่วประเทศ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ)

๒. โครงการโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น โดยให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสริมสร้างลักษณะนิสัย ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เป็นต้น (พอเพียง)

๓. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่มีพระราชประสงค์ให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรงโดยอาศัยบริโภคอาหารที่ได้จากการเกษตรในโรงเรียน อีกทั้งมีความรู้ทางการเกษตรจากการเข้าร่วมทำการเกษตร เป็นต้น (พอเพียง)

๔. โครงการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การเรียนรู้ เป็นการนำปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ท้องถิ่นมีให้ได้รับการพัฒนาและต่อยอดให้เป็นที่รู้จักของผู้สนใจศึกษา (จิตอาสา)

๕. โครงการผักสวนครัวรั้วกินได้ โดยให้มีพืชผักเพียงพอแก่การบริโภคในครัวเรือน ทำให้ได้รับสารอาหารครบตามความต้องการของร่างกาย และช่วยลดภาวะค่าครองชีพ เช่น การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ ซึ่งจะได้ผักที่ปลอดสารพิษ สามารถนำมาล้างและรับประทานได้โดยปลอดภัย เป็นต้น (พอเพียง)

๖. โครงการการผลิตสมุนไพรและการทำปุ๋ยชีวภาพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพรและการทำปุ๋ยชีวภาพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพรในทักษะอาชีพต่างๆ (พอเพียง รับผิดชอบ)

๗. โครงการเสริมสร้างเด็กดีมีวินัย เป็นโครงการที่สร้างความมีระเบียบวินัยให้กับนักเรียน ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมพร้อมทั้งให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเป็นสิ่งที่พัฒนานักเรียนให้นิยมไทยเป็นผู้มีวินัยและรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น (วินัย รับผิดชอบ)

๘. โครงการหน้าต่างน้อมมอง เป็นโครงการที่จัดขึ้นโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความสะอาด มีแสงสว่างพอเพียงพอ และมีความเป็นระเบียบวินัย เป็นต้น (วินัย จิตอาสา รับผิดชอบ)

๙. โครงการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Moral Development School : MDS) เป็นโครงการที่เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน ให้สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการทำดี ละเว้นชั่ว ด้วยการแยกแยะระดับของการกระทำดี ชั่ว ปกติ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ)

๑๐. โครงการวิถีพุทธ เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำความรู้จากการเรียน พระพุทธศาสนาบูรณาการ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการนำหลักธรรมคำสอน ตลอดจนพิธีกรรมต่างๆ โดยมีการจัดกิจกรรมที่สำคัญดังนี้ การทำบุญตักบาตร, การแข่งขัน

สวดมนต์สรภัญญะ, การประกวดร้องเพลงคุณธรรม การประกวดเล่านิทานคุณธรรม, การประกวดวาดภาพ พุทธศิลป์, การประกวดจัดโต๊ะหมู่บูชา, การแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ, การประกวดมารยาทไทย, การชม ภาพยนตร์พุทธประวัติและหลักธรรมพระพุทธศาสนา และการฟังเทศนาธรรม เป็นต้น (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ)

๑๑. โครงการอาสาสมัครแบ่งปันความรู้ เป็นโครงการที่มีการสรรหาจิตอาสาที่จะมาช่วย มอบความรู้และจัดทำสื่อการสอนออนไลน์ที่สามารถเข้ามาใช้ได้อย่างไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ เพื่อให้สะดวกต่อการ เข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ เด็กที่เข้ามาศึกษาสื่อการสอนจะได้พัฒนาความรู้ความสามารถ นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการดูวิดีโอสื่อการสอนไปใช้ประโยชน์ในการเรียน สามารถเข้าใจในบทเรียนได้ดีมากยิ่งขึ้นโดยใช้ในการทบทวนบทเรียนต่างๆ การศึกษาหาความรู้ก่อนเริ่มเรียน ส่งผลให้เด็กมีผลการเรียนที่ดีขึ้นได้ และเพื่อให้เกิดการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์จากสังคมอย่างกว้างขวางและมีคุณภาพ (จิตอาสา)

๑๒. โครงการหนุนน้อยจิตสาธารณะ เป็นโครงการส่งเสริมให้เด็กมีจิตสาธารณะ และเป็น พลเมืองที่ดีต่อสังคม และมุ่งเน้นให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญาเหมาะสมกับวัย (จิตอาสา)

๑๓. โครงการจิตอาสาพัฒนาวัด เป็นโครงการให้นักเรียนมีจิตอาสาในการพัฒนาวัด เพราะวัด เป็นสถานที่สำคัญที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของชาวพุทธทั้งหลาย เป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนที่จะได้พบกัน มาทำบุญด้วยกัน ร่วมสร้างบุญสร้างกุศล สร้างวัฒนธรรมอันดีงามทางศาสนา และเพื่อบำรุงพระพุทธศาสนา และศาสนสถานให้คงอยู่สืบต่อไป โดยร่วมดำเนินงานตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (จิตอาสา)

๑๔. โครงการค่ายเยาวชน “ลมหายใจไร้มลทิน” เป็นโครงการในลักษณะการทำค่ายให้ เยาวชนปลูกจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต โดยเน้นความรู้คู่ความสนุกสนาน และรวมถึงรับฟัง “ประสบการณ์ การสร้างเครือข่ายชมรมลมหายใจไร้มลทิน” จากรุ่นพี่ที่เคยรับการอบรมจากค่ายเยาวชนที่มาถ่ายทอดความรู้สึก ที่ได้รับการปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต จนนำไปสร้างเครือข่ายเยาวชน โดยมีสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ ทั่วประเทศให้การสนับสนุน (สุจริต วินัย รับผิดชอบ)

๑๕. โครงการอบรมเสริมสร้างวินัย เป็นโครงการที่เสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับนักเรียน ประชาชน ให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น ระเบียบวินัยในชั้นเรียน การปฏิบัติตามกฎจราจร การให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (วินัย รับผิดชอบ)

๑๖. โครงการจิตอาสาปลูกป่า เป็นโครงการที่สร้างความความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของต้นไม้ทางด้านจิตใจ ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ตามกระบวนการปลูกป่าที่ใส่ใจรายละเอียด เรียนรู้ขั้นตอนการปลูกป่า เข้าใจหลักการพื้นฐานการปลูกป่า อย่างยั่งยืน การทำงานกลุ่มที่สร้างความร่วมมือและความสามัคคี โดยพื้นที่กิจกรรมปลูกป่าจะนำเข้าสู่โครงการ ลดก๊าซเรือนกระจกต่อไป (จิตอาสา)

๑๗. โครงการห้องเรียนสีขาว เป็นโครงการที่จัดให้นักเรียนแกนนำดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตอบสนองปัญหาของพฤติกรรมของนักเรียน ในการช่วยเหลือด้านการเรียนและให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ โดยการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ที่จะช่วยให้มีความสามัคคี และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไป มั่วสุมกับ ยาเสพติด หรือสื่อลามกอนาจาร เช่น การเล่นเกม การเล่นดนตรี ศิลปะ และกิจกรรมตามที่กลุ่มสนใจร่วมกัน จัดทำมาเพื่อพัฒนาร่างกาย และจิตใจ รวมทั้งกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ)

๑๘. โครงการเข้าค่ายธรรมศึกษา เป็นโครงการที่จัดค่ายเพื่อให้นักเรียน/เยาวชนมีระเบียบวินัย ศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมและความสามัคคี และตระหนักถึงคุณค่าความรักของพ่อแม่และคณะครู พร้อมทั้งให้เยาวชนได้เรียนรู้ประวัติพระพุทธศาสนาและปฏิบัติตามหลักศีลธรรม นำเอาหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้เอง (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ)

๑๙. โครงการโรงเรียนปลอดขยะ เป็นโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ได้รับการดูแลแก้ไข โดยเฉพาะขยะที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพสิ่งแวดล้อมไม่ดี ไม่สะอาด โดยการคิดหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการคัดแยกขยะด้วยนักเรียนเพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อม อีกทั้งยังสามารถสร้างรายได้ให้กับนักเรียนอีกทางหนึ่งด้วย (วินัย รับผิดชอบ)

๒๐. โครงการอื่นๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม ๕ ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และรับผิดชอบ)

\*\*\*\*\*